

FEBRER 2024

**INFORME DE L'ESTAT DE
L'ASSOCIACIONISME JUVENIL**

SARRIÀ-CASSOLES



INTRODUCCIÓ

Els informes de l'Estat de l'Associacionisme Juvenil del CRAJ i del CJB són una eina de treball, politització i visibilitat de les **circumstàncies, demandes i necessitats de l'associacionisme juvenil de base comunitària** a la ciutat de Barcelona. Aquests informes territorials són una anàlisi i una proposta d'abordatge de les problemàtiques de cada districte que ens permeten recollir i difondre l'estat de les entitats, interlocutar amb les regidories i fer posteriorment un suport a les entitats i un seguiment dels acords presos amb l'administració.

Entenem associacions i col·lectius juvenils de base comunitària com a joves que s'organitzen voluntàriament amb una finalitat d'implicació col·lectiva a l'entorn i de transformació dels barris. Associacions i col·lectius sempre liderats i gestionats per persones joves.

Per nosaltres és important assegurar que l'associacionisme juvenil de base comunitària **pugui desenvolupar els seus projectes en tant que motors de cohesió social** i implicació comunitària en el seu entorn més proper i **garantir el dinamisme, continuïtat i creació de teixit associatiu al territori**.

Aquests informes es duen a terme amb la col·laboració d'aquelles entitats que, complint els criteris anteriors, participen dels espais de trobada que ofereixen el CRAJ i el CJB. En aquests espais, les associacions i col·lectius poden exposar com perceben l'estat de l'associacionisme juvenil al territori en relació amb 3 eixos: **espais dignes, espai públic i comunitat**. Hem escollit aquests eixos després de detectar necessitats comunes de l'associacionisme juvenil de base comunitària a tota la ciutat de Barcelona que necessiten ser abordades seguint la idiosincràsia de cada barri i districte.

Així, hi trobareu les dades demogràfiques, de participació i territorials que ajuden a contextualitzar l'estat de les joves i l'associacionisme juvenil a Barcelona, seguides de les demandes de les organitzacions juvenils i els denominadors comuns dels diferents districtes. Finalment, es recullen els compromisos a complir quan es van acordar des de les diferents regidories dels districtes i en quin estat es troben actualment.

Els 3 eixos:



COM ESTAN LES JOVES DEL DISTRICTE

Demografia

18,31%

joves de 15 a 29 anys.¹



Interculturalitat i arrelament

17,76%

joves de 15 a 29 anys tenen nacionalitat estrangera.²



Educació

44,5%

Estudis universitaris³

82,6%

Estudis postobligatoris³

* 11,9% d'alumnat d'ESO i el 13,3% d'alumnat de Batxillerat estudia en centres públics. Al conjunt de Barcelona són el 38,2% i el 36,3% respectivament.⁴



Treball

Salari mitjà joves de 16 a 24 anys.⁵

11.671,8€

Salari mitjà joves de 25 a 29 anys.⁵

25.870€



Habitatge i emancipació

1.442,4€

preu registrat mitjà dels habitatges de lloguer



* Al conjunt de la ciutat 1.087,3€.⁶

Renda mitjana del territori

39.931€

renda anual disponible per càpita (bruta)



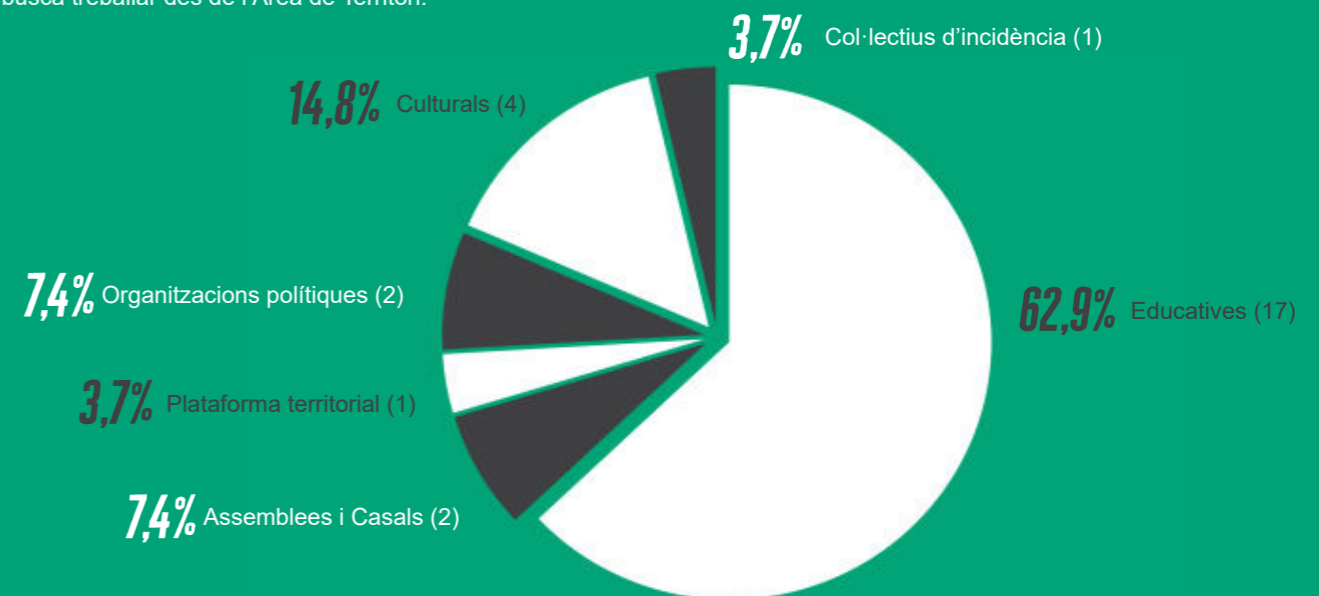
* És un 77,42 % inferior a la mitjana de Barcelona.⁷

* 1 Dades padró municipal, gener 2023
2 Dades padró municipal, gener 2021
3 Dades padró municipal, gener 2023

4 Consorci d'Educació. Memòria 2020-2021. Són les dades més actualitzades.
5 Dades OMD, Departament d'Estadística i Difusió de Dades, a partir de l'explotació de la MCVL, 2018
6 Generalitat de Catalunya. Secretaria de l'Agenda Urbana i Territori, a partir de fiances de lloguer de l'INCASÒL, 1r trimestre 2023
7 Atlas de distribución de renta de los hogares. Instituto Nacional de Estadística, 2020

COM PARTICIPEN LES JOVES DEL DISTRICTE?

Al districte de Sarrià-Cassolès hi ha un total de 45 entitats juvenils, de les quals 27 són associacions i col·lectius juvenils autogestionats i de base comunitària. En el següent gràfic es mostren les tipologies d'aquestes 27 associacions juvenils, ja que és amb les que es busca treballar des de l'Àrea de Territori:



Finalment, han participat d'aquest informe els agrupaments AE Wé Ziza, AEiG Pere Quart, AEiG Sant Ignasi, AEiG Santes; els espais Esplai Movi de Sarrià, Esplai Sant Ildefons. Totes elles, entre d'altres, formen part de la Plataforma d'Entitats Juvenils Encassolats, sumant així 7 entitats participants de l'espai i una plataforma territorial.

COM ESTAN LES ORGANITZACIONS JUVENILS DEL DISTRICTE?



Temàtica

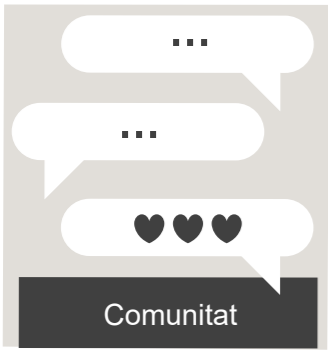
Indicadors



Espai digne



Espai públic



Comunitat

1	Gestió de l'espai en relació amb el desenvolupament del projecte
2	Condicions de l'espai
3	Estabilitat/continuitat de l'espai
4	Ús de l'espai públic en activitats ordinàries
5	Tramitació de permisos per esdeveniments extraordinaris a la via pública conforme la normativa
6	Obtenció de materials per esdeveniments extraordinaris a la via pública
7	Horaris dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
8	Localització dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
9	Relació amb el veïnat
10	Relació amb altres entitats del territori i espais comunitaris
11	Participació de l'entitat en espais promoguts des de districte

	AE We Ziza	AEiG Pere Quart	AEiG Sant Ignasi	AEiG Santes	Esplai Movi de Sarrià	Esplai Sant Ildefons
1	Yellow	Green	Orange	Green	Orange	Green
2	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green
3	Green	Green	Yellow	Green	Yellow	Green
4	Green	Green	Green	Green	Green	Yellow
5	Green	Green	Green	Green	Orange	Green
6	Yellow	Green	Green	Green	Orange	Green
7	Green	Green	Green	Yellow	Orange	Green
8	Green	Green	Yellow	Green	Orange	Green
9	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green
10	Green	Green	Green	Green	Green	Green
11	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Yellow

Llegenda

- Green: L'entitat compta amb l'espai adient per al seu projecte
 - Yellow: L'espai limita el desenvolupament del projecte de l'entitat
 - Orange: L'entitat no compta amb l'espai adient per desenvolupar el projecte
- Green: Les condicions físiques són adequades
 - Yellow: Les condicions físiques limiten el correcte desenvolupament de l'entitat (dimensions inadequades, desperfectes, el tipus d'espai no respon a la finalitat del projecte)
 - Orange: Les condicions físiques són inadequades (grans desperfectes o impossibilitat de desenvolupar-hi activitat)
- Green: Seguretat de continuïtat (per 2 o més anys)
 - Yellow: Incertesa (menys de 2 anys, conveni verbal o inexistència de conveni)
 - Orange: Pèrdua imminent de l'espai
- Green: L'espai públic permet desenvolupar el projecte
 - Yellow: L'espai públic limita el desenvolupament del projecte
 - Orange: L'espai públic o l'ús d'aquest per altres agents no permet desenvolupar el projecte
- Green: S'han obtingut més del 50% dels permisos sol·licitats
 - Yellow: S'han obtingut menys del 50% dels permisos sol·licitats
 - Orange: No s'han obtingut els permisos sol·licitats
- Green: S'han facilitat els materials requerit i s'han ofert alternatives en els materials que no pot proveir districte en més del 50% d'activitats extraordinàries organitzades
 - Yellow: S'han facilitat els materials requerit i s'han ofert alternatives en els materials que no pot proveir districte en menys del 50% d'activitats extraordinàries organitzades
 - Orange: No s'han facilitat els materials requerits ni s'han ofert alternatives en els materials que no pot oferir districte
- Green: S'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte en més del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - Yellow: S'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte en menys del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - Orange: No s'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte
- Green: S'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte en més del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - Yellow: S'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte en menys del 50% de les activitats realitzades
 - Orange: No s'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte
- Green: L'entitat desenvolupa el projecte amb una bona relació amb el veïnat.
 - Yellow: L'entitat desenvolupa el projecte malgrat algunes tensions amb el veïnat.
 - Orange: L'entitat desenvolupa el projecte amb dificultats per l'existència d'un conflicte manifest amb el veïnat.
- Green: La relació amb les altres entitats permet que es faciliti una coordinació entre entitats quan es necessita o l'entitat participa activament d'una xarxa comunitària
 - Yellow: La relació amb altres entitats dificulta poder articular una xarxa comunitària o coordinacions entre entitats
 - Orange: La relació amb altres entitats no permet articular una xarxa comunitària o coordinacions entre entitats
- Green: L'entitat està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents i hi participa
 - Yellow: L'entitat està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents, però no hi participa
 - Orange: L'entitat no està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents i, per tant, no hi participa

Des del CJB hem elaborat uns indicadors per valorar si es donen les condicions necessàries per promoure l'associacionisme juvenil des d'una perspectiva comunitària. Aquest semàfor plasma la situació en la que es troben les diferents entitats o plataformes en relació a aquests indicadors.

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

1 Establir la Casa de Manacor com un espai juvenil autogestionat del barri de Cassoles

Al districte, existeix un **greu problema d'espais per a l'associacionisme juvenil**. Històricament, aquest ha reclamat dos espais: un a Cassoles i un altre a Sarrià. Fins fa poc l'únic espai juvenil autogestionat era el Casal Popular la Tecla ubicat a Cassoles; era un espai okupat que va ser desallotjat l'abril del 2022, fet que ha deixat al districte sense cap iniciativa juvenil autogestionada. Al barri s'hi agrupen diverses entitats juvenils que reivindiquen un espai per poder realitzar els seus projectes. Reclamen la **necessitat d'espais juvenils autogestionats**, ja que és la tipologia que respon a les necessitats dels seus projectes i els permet dur a terme una tasca pedagògica i comunitària al barri des del voluntariat. Consideren que la Casa Manacor seria una bona opció d'espai.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017-2021](#): Dotar d'espais de qualitat les entitats.
- [Pla d'Equipaments i Serveis Juvenils de Barcelona 2018-2028](#): Línia 8- Reconèixer i donar suport a iniciatives i projectes autogestionats juvenils.

2 Oferir espais dignes a l'associacionisme educatiu

Els agrupaments i esplais del districte, en la gran majoria, es troben en equipaments públics que no donen resposta a les seves necessitats com a entitats educatives i de base voluntària (per a més detall, vegeu les fitxes d'entitats). Aquests, es troben en espais que tenen ritmes de funcionament que no van en sintonia amb els de l'associacionisme educatiu.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017 - 2021](#): Dotar d'espais de qualitat les entitats.
- [Pla d'Equipaments i Serveis Juvenils de Barcelona 2018-2028](#): Línia 8- Reconèixer i donar suport a iniciatives i projectes autogestionats juvenils.
- [Mesura de govern per garantir i millorar la incidència de l'associacionisme educatiu de base comunitària a la ciutat](#). Facilitar l'ús dels equipaments municipals; Incrementar el nombre d'entitats allotjades en equipaments municipals.

3 Donar suport i posar en valor l'associacionisme juvenil que organitza esdeveniments extraordinaris a la via pública.

A l'hora d'organitzar esdeveniments a la via pública, les entitats juvenils són qui dinamitzen els barris i ofereixen una oferta d'oci alternatiu i autogestionada d'un alt valor comunitari. Sovint, però, es troben amb dificultats per part de l'administració per dur-los a terme: no es proveeixen tots els materials requerits, es retallen els horaris de finalització, s'ofereixen localitzacions diferents de les sol·licitades o inclús no s'acaben concedint els permisos. Les entitats demanen que des de districte es garanteixin uns mínims per facilitar l'organització dels esdeveniments, i que aquests puguin ser, per una banda, econòmicament rendibles i per l'altra espais de festa segurs.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017 - 2021](#): Facilitar i legitimar l'ús de l'espai públic per part dels i les joves. Treballar per prevenir la violència masclista en festes majors i esdeveniments públics. Promoure la participació i els usos de les persones joves en els espais públics. Donar suport a aquelles iniciatives d'oci alternatiu i cultura dispersa promogudes des de l'associacionisme juvenil. Facilitar l'accés dels i les joves al consum cultural. Garantir un oci diürn i nocturn segur, saludable i lliure de discriminacions.

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

4 Promoure polítiques feministes i d'emancipació juvenil al districte

Una reivindicació latent és **construir un districte amb mirada feminista**. L'associacionisme juvenil treballa en torn dos eixos per erradicar la violència masclista: incidència en l'educació i l'habitatge. Concretament, les seves demandes són establir un protocol d'actuació efectiva sobre les agressions als instituts - ja que aquests són espais que també es veuen travessats per les violències masclistes i on no hi ha mecanismes explícits de gestió d'aquestes- i, d'altra banda, augmentar el Parc d'Habitatge Social per a dones que han patit violència masclista.

Per altra banda, des de l'associacionisme juvenil, com a persones joves, reivindiquen la necessitat de revertir l'actual sistema capitalista on l'habitatge s'ha convertit en un mercat desorbitat de la mà d'una precarietat laboral sobre el sector jove que dificulta les possibilitats d'emancipació de les persones joves. Concretament, els preus de l'habitatge de Sarrià-Cassoles, els més elevats en comparació amb la resta de districtes, continuen provocant un procés d'expulsió de les joves que ja porta anys donant-se al districte.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017 - 2021](#): Donar suport a la població jove en l'accés a l'habitatge
- [PAM+ 2020-2023](#): Impulsar la creació d'habitatge protegit a les vores de via Augusta Impulsar la construcció d'habitatge per a gent gran, joves i persones amb discapacitat intel·lectual, estudiant les possibilitats que ofereix la fórmula del cohabitatge.

5 Denunciar i acabar amb la impunitat del feixisme que es desenvolupa al barri

L'auge del feixisme a l'espai públic és un tema que preocupa a les entitats de Sarrià-Cassoles. Front aquesta tendència, l'associacionisme juvenil exigeix que el districte es comprometi a desarticlar el feixisme que s'organitza a la plaça Artós, el tancament del Club Empel com a punt neuràlgic de trobades feixistes i exigeixen que s'assumeixi la responsabilitat de la crema de l'Ateneu Popular de Sarrià duta a terme com a atac feixista, així com els episodis de "El Kubo" i "La Ruïna". Les entitats estan notant un augment d'adhesius i simbolismes amb connotacions racistes i que inciten a l'odi.

6 Promoure polítiques al voltant de l'emergència climàtica

Les entitats juvenils de Sarrià-Cassoles expressen les seves preocupacions envers la crisi climàtica i insten a l'Administració a dur a terme accions al voltant d'aquesta problemàtica. Les entitats denuncien el foment de l'ús del vehicle privat, la tala d'arbres centenaris del districte, aposten per un ús responsable de l'aigua i exigeixen mantenir les fonts públiques i que s'emprenguin accions davant de l'ús de piscines privades i del consum excessiu d'aquest subministrament.

QUÈ DEMANAVA L'ASSOCIACIONISME EL 2023?

- 1 Establir la Casa de Manacor com un espai juvenil autogestionat al barri de Cassoles
- 2 Reactivar la construcció de les Casetes de l'Hort de la Vila on tingui cabuda l'associacionisme juvenil del barri de Sarrià
- 3 Oferir espais dignes a l'associacionisme educatiu
- 4 Donar suport i posar en valor l'associacionisme juvenil que organitza esdeveniments extraordinaris a la via pública
- 5 Promoure polítiques feministes al districte
- 6 Promoure polítiques d'emancipació juvenil
- 7 Denunciar i acabar amb la impunitat del feixisme que es desenvolupa al barri

QUINS COMPROMISOS VA ADQUIRIR REGIDORIA I EN QUIN ESTAT ES TROBEN?

Malgrat el canvi de govern a la ciutat, el CJB entenem que les demandes de les entitats segueixen vigents i s'ha de seguir treballant en pro dels compromisos adquirits. En aquest districte concret, a més, el partit al capdavant de la regidoria del districte es manté.

- Rehabilitar l'Hort de la Vila durant el següent mandat (en cas que surti el PSC). Valorar que sigui un espai per a l'associacionisme juvenil si hi ha un projecte treballat al darrere.
- Continuar donant suport i facilitar l'organització d'esdeveniments a la via pública.
- Investigar què va passar amb el permís de l'AEiG Pere Quart de l'últim acte organitzat.
- Buscar un encaix entre protocol i districte i punts lila autogestionats.
- Treballar en la línia d'un protocol d'actuació efectiva sobre les agressions als instituts.
- Retirar els elements amb simbologia feixista de l'espai públic quan se'ls avisi.

- S'ha complert el compromís
- S'ha començat a treballar
- No s'han realitzat accions
- No avaluable

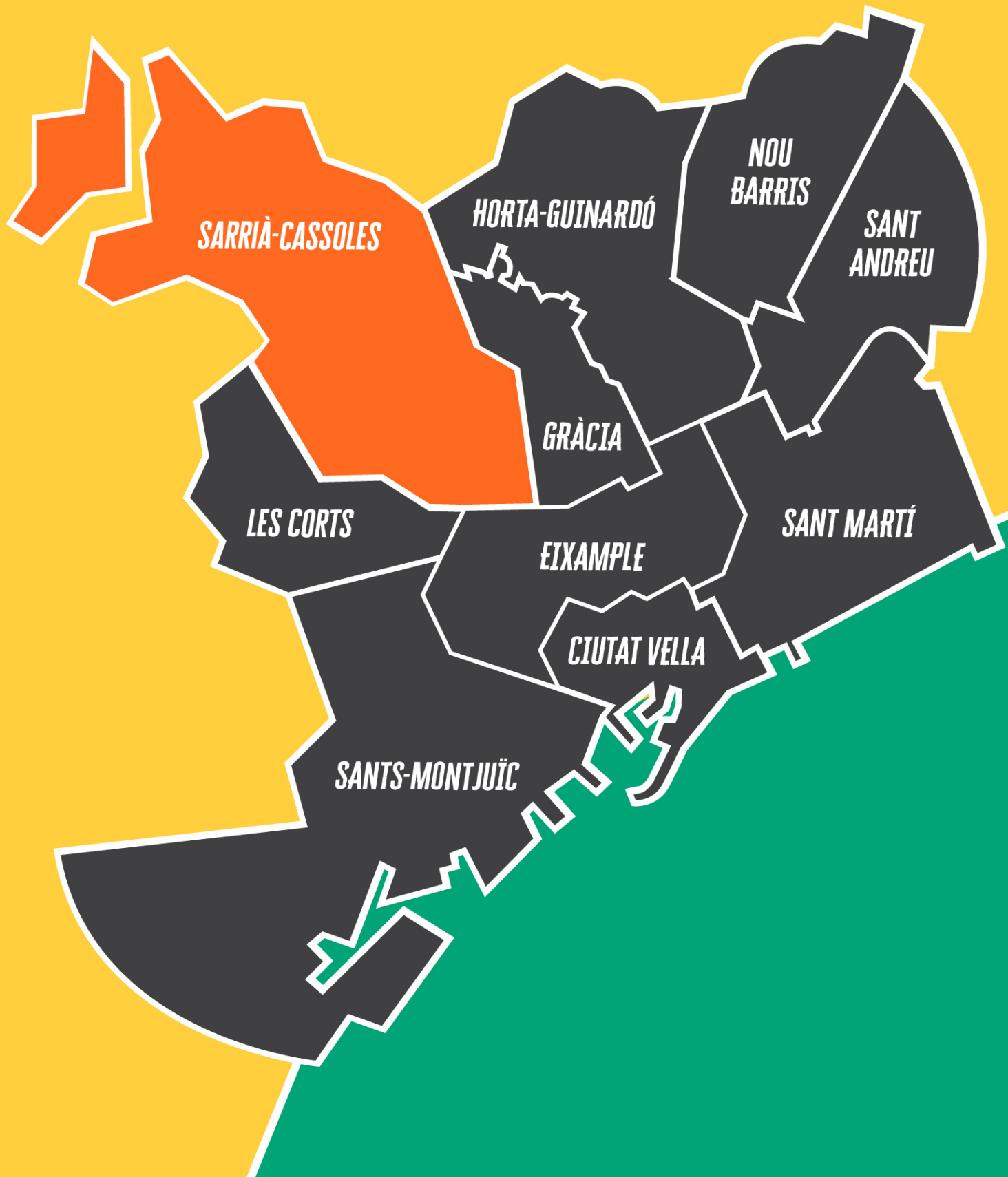
QUINA ÉS L'APOSTA DEL CJB?

Des de l'àrea de Territori del [Consell de la Joventut de Barcelona \(CJB\)](#) i des del [Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils \(CRAJ\)](#) treballam en la detecció de les necessitats de l'associacionisme juvenil de cada districte de la ciutat. Aquest apropament a cada barri i districte, ens ha permès identificar unes demandes que es fan comunes a nivell de ciutat que plasmem a continuació:

- 1 **Donar suport a noves iniciatives i projectes juvenils autogestionats i reconèixer l'associacionisme juvenil com un agent comunitari clau als barris:**
L'associacionisme juvenil desenvolupa una tasca amb un gran valor comunitari i adopta un rol dinamitzador i cohesionador als barris de la ciutat, activitats sovint poc reconegudes i valorades per la resta de la comunitat i per l'administració. **Es demana que es duguin a terme accions concretes amb el veïnat i la resta del teixit associatiu per tal de promoure el reconeixement cap a l'associacionisme juvenil.**
- 2 **Reformular els espais de participació de districte des d'una perspectiva juvenil:**
Les joves reconeixen que els diferents espais de participació promoguts des del districte són espais hostils on es reproduïxen discursos i dinàmiques adultocèntriques que els hi condicionen la participació. Davant la baixa presència de l'associacionisme juvenil en aquests espais s'ha detectat la necessitat de **reformular-los per tal de satisfer les necessitats de les joves i de les seves entitats, per tal d'incorporar-hi la perspectiva juvenil i per fomentar la participació de les joves.**
- 3 **Dotar a les entitats juvenils d'espais en unes condicions dignes:**
Les entitats juvenils coincideixen en el fet que hi ha una manca d'espais que reuneixin les condicions per poder dur a terme adequadament els projectes i activitats als seus barris. Es reivindica la necessitat que des de l'Administració es faciliti l'accés, i - en cas de demanda, la gestió - d'espais que ofereixin resposta a les necessitats de l'associacionisme juvenil en termes d'usos, horaris, dimensions, habitabilitat, seguretat de continuïtat...
- 4 **Dissenyar un espai públic amb i per a les persones joves i l'associacionisme juvenil:**
Davant la gentrificació, la privatització de l'espai públic, i la manca de zones pacificades, és necessari vetllar per unes polítiques que posin al centre a les persones que habiten els barris, facilitant els espais de trobada entre les joves i l'associacionisme. **És crucial incloure en els dissenys i en les planificacions urbanístiques al veïnat i a l'associacionisme del territori per tal de fer de l'espai públic un lloc de trobada inclusiu que satisfaci les necessitats de les persones.**
- 5 **Facilitar l'organització i el desenvolupament d'esdeveniments i activitats a la via pública:**
Les entitats juvenils són agents dinamitzadors dels barris que ofereixen oci alternatiu i autogestionat d'un alt valor comunitari. **Cal suport administratiu per proporcionar recursos materials i econòmics, acompanyar en la gestió dels permisos, promoure localitzacions centrals i horaris que responguin a les necessitats de les organitzacions respectant les necessitats del veïnat.** També és imprescindible rebre suport (cessió de material, de personal, o de finançament) per poder garantir l'establiment de Punts Liles als esdeveniments a la via pública per informar, prevenir, denunciar i atendre les violències masclistes i actituds i comportaments discriminatoris.
- 6 **Garantir l'emancipació de les persones joves als seus barris:**
En un context d'atur persistent, amb grans barreres per l'accés a l'habitatge digne i de precarietat generalitzada, la joventut és una de les principals afectades, que veu com la discriminació estructural dificulta l'emancipació de les joves. La pujada de preu dels habitatges, està provocant un procés d'expulsió de les joves dels seus barris, fet que té un efecte directe en les dificultats de consolidació de l'associacionisme juvenil i en l'arrelament al territori. **Es reivindica poder revertir la situació actual i garantir que les joves puguin permetre's emancipar-se al mateix barri amb unes condicions dignes.**

Elaborat pel Consell de Joventut de Barcelona (CJB) i el Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils (CRAJ), en col·laboració amb: AE Wé Ziza, AEiG Pere Quart, AEiG Sant Ignasi, AEiG Santes, Esplai Movi de Sarrià, Esplai Sant Ildefons, i la Plataforma d'Entitats Juvenils Encassolats.

MAPA DELS DISTRICTES DE BARCELONA



Coordina:

Col·labora:

Elaborat pel Consell de Joventut de Barcelona (CJB) i el Centre de Recursos per Associacions Juvenils (CRAJ), en col·laboració amb: AE Wé Ziza, AEiG Pere Quart, AEiG Sant Ignasi, AEiG Santes, Esplai Movi de Sarrià, Esplai Sant Ildefons, i la Plataforma d'Entitats Juvenils Encassolats.